

P. KRIZOSTOM:

Pesem kraljevskemu soncu.

*Tvoj pogled je zlat;
srce ti je vedno vroče,
v neprestanem kipenju pojoče,
sonce, moj kraljevski brat!*

*Loči naju neizmerna dalja —
pa vendar me nase priklepaš,
ko me z žarki objemaš.
Izbral sem te za svojega kralja.*

*Kadarkoli tvoje zlato zazrem,
se spomnim na Kristusa,
ki je žarno sonce pravice —
le pred njim svoje lice zastrem.*

*Sonce, kako si čisto!
Zdravje in moč nam deliš.
Tisočkrat si lepo in jasno,
kadar v vodnih valovih goriš.*

*Pa so mi rekli, da se včasih solziš.
Kako so vendar hudobni ljudje!
Kadar se skriješ, se jeze.
in če ljubeče zasiješ, grešé.*

*Tvoja prijetna gorkota
jim služi v greh.
Tvoja nedolžna lepota
jim je v bohoten smeh.*

*Taki pa nismo mi!
Kadar se v žaru tvojem kopljemo
nedolžno veselje iščemo,
jasno dušo in svežo kri,
pa še na Gospoda mislimo,
ki nam po tebi dobrote deli.*

Sveta Marija Angelska.

(2. avgusta.)

Serafinski oče Frančišek je prav posebno ljubil cerkvico Marije Angelske ali Poreijunkulo; ljubil jo je pač za to, ker je bila posvečena prečisti Devici — Kraljici njegovega srca — ki so ji v slavo večkrat zapeli

»Ves srečen zdrkne na kolena in si pokrije obraz...« Str. 227.

angeli svoje čudovite pesmi — posebno pa še, ker se je v tej cerkvici Bogu popolnoma posvetil in pričel tu svojo misijonsko pot. Tudi njegova sveta sestra Klara je tu pred oltarjem Kraljice angelov odložila posvetno bogastvo in se oblekla v obleko ponižnosti in uboštv.

Kapelica Marije Angelske je bila zibelka prvega in drugega Frančiškovega reda. Iz nje so šli Frančiškovi sinovi v svet oznanjat božjo ljubezen, pa so se zopet vanjo vračali, da se potope v zbranosti in molitvi.

Frančišku je bila ta kapelica nad vse draga in ljuba tudi za to, ker je v njej prejel on sam veliko milost: porcijunkulski odpustek.

Bilo je zadnje dni julija l. 1216, ko je klečal serafinski oče v svoji mali celici in molil. Naenkrat zasliši angelski glas, ki ga vabi v cerkvico. Frančišek vstopi, pa obstane kot izklesan v velikem začudenju, ko zagleda na oltarju Jezusa in Marijo, zavita v morje bajne svetlobe. Ves srečen zdrkne na kolena in si pokrije obraz v globoki pobožnosti.

Jezus pa mu pravi:

»Frančišek, ti in tvoji bratje ste že mnogo storili za rešitev duš; dovolim ti, da me smeš prositi za milost, ki se ti zdi najboljša za njihovo rešitev in mojo slavo.«

»Moj Gospod,« odvrne svetnik, »ubog grešnik sem; pa ker si mi tako milostljivo dovolil, da te smem prositi za katerokoli milost, te prosim, da podeliš vsem vernikom, ki bodo skesani in spovedani obiskali to cerkev, odpuščanje vseh kazni za njihove grehe.«

Nato se obrne sv. serafinski oče še k Mariji:

»Prosim še tebe, preblažena Devica, naša Mati, priprošnjica človeškega rodu, da mi pomagaš doseči to milost.«

Marija poprosi Jezusa.

Jezus pa se obrne k Frančišku:

»Velika je milost, za katero prosiš, toda rad ti jo dovolim; vendar pod pogojem, da jo potrdi moj namestnik, ki sem mu izročil polno oblast zavezovati in razvezovati na zemlji.«

Drugi dan je šel svetnik z bratom Masejem v Perudžo, kjer se je tedaj mudil novi papež, ki je Cerkev božjo vladal šele nekaj dni. Bil je to Honorij III. Frančišek mu je s prirojeno preprostostjo razložil svoje želje: dobiti za malo cerkvico Porcijunkulo popolni odpustek.

»Rad ti ustrezem,« odvrne papež. Za koliko let pa želiš imeti ta odpustek?«

»Sveti oče! ne prosim za leta, temveč za duše,« vzklikne Frančišek.

»Želim samo,« pravi serafinski oče, »da bi prejeli vsi tisti, ki obišejo mojo cerkvico, popolni odpustek od vseh grehov in kazni tako na tem, kakor na drugem svetu.«

»Toda to je prevelika milost,« meni papež, »izven zakona je in izven navad, ki jih ima sv. rimski sedež.«

»Svetost,« vzklikne svetnik, »saj ne prosim v svojem imenu, temveč v Jezusovem, ki me je k vam poslal.« In povedal je vse, kakor je videl in slišal sinoči v kapelici.

Papež je poslušal z veliko pazljivostjo svetnikovo pripovedovanje in je vzkliknil:

»Če je pa stvar taka, potem moramo mi seveda dovoliti. Iz vsega srca dovoljujemo zaželeni odpustek.«

Ker so nato nekateri prelati in kardinali omenili, da je to dovoljenje vse preveč neomejeno in bi utegnilo škodovati romanjem v Rim in v Sveto deželo, je pripomnil Honorij III.:

»Kar smo prostovoljno dovolili, ne moremo preklicati, določiti hočemo edinole čas. To se pravi: odpustek bo na ta način večen, da ga je možno prejeti vsako leto, toda le tekom enega določenega dne, od enega večera do drugega.«

Frančišek je bil s tem zadovoljen, zahvalil se je svetemu očetu in je hotel oditi. Toda papež mu pravi:

»Kam greš? Ali imaš že kak dokument za tako velikansko milost?«

»Sveti oče,« odvrne svetnik, »za me zadostuje vaša beseda: Jezus Kristus bo zagovornik, prečista Devica dokument, angeli pa priče...«

Honorij III. je blagoslovil Frančiška, ki je odšel ves srečen zopet v Porcijunkulo.

Odpustek je torej sveti oče dovolil, le dneva še ni določil. Sv. Frančišek je izročil vse v božje roke in se je popolnoma vdal v Gospodovo najsvetejšo voljo. —

Dve leti pozneje, bilo je v januarju l. 1218; umbrijski svetnik je neko noč molil in se bičal v svoji celici, ko se mu prikaže satan v podobi angela

»Bolje trpeti s Kristusom, kakor pasti v satanove zanke...« Str. 228.

in ga svari, češ, da si bo pokvaril zdravje s tako krutimi pokorili. Frančišek pa je slekel vrhnja oblačila in se vrgel v sneg in trnje, tako da mu je tekla kri in je vzkliknil:

»Bolje je trpeti s Kristusom, kakor pasti v satanove zanke.«

Ni še dodobra izgovoril gornjih besed, ko se naenkrat spremeni okrog njega vsa narava. Nebeška luč ga obsije; iz trnja pa vzklije nešteto belih in rdečih rož, znak njegove nedolžnosti in njegove ljubezni. Angeli so ga oblekli v snežnobelo obleko in ga odvedli v kapelico, kjer sta ga že pričakovala Jezus in Marija.

Zveličar mu pravi:

»Zakaj se ne odločiš, Frančišek, darovati moji Materi obljubljenega daru?«

Frančišek je takoj razumel, da govori Gospod o porcijunkulskem odpustku in je vzkliknil poln zaupanja:

»Gospod, ti sam določi dan za ta sveti odpustek!«

»Hočem,« pravi Jezus, »da izbereš tisti dan, ko sem zdrobil v ječi verige prvaka apostola sv. Petra, to je od večernic 1. avgusta do večera 2. avgusta.«

»Toda — ali bodo ljudje verjeli mojim besedam?« vpraša Frančišek boječe.

»Nič se ne boj,« konča Zveličar. »Vrni se k papežu in ga prosi, da razglasi odpustek. Ostalo bo storila moja milost.« —

Frančišek se je takoj napolil k sv. očetu v Rim. Popisal mu je skrivnostno prikazanje ter mu poklonil šopek čudovitih rož.

Honorij je bil ves prevzet, ko je poslušal svetnika. S svetim spoštovanjem je sprejel prekrasne rože, ki jih je z dvakratno vnemo občudoval v tem mrzlem zimskem času. Določil je za odpustek 2. avgust in ukazal umbrijskim škofom, da ga razglase ljudstvu.

Škofje so storili to z velikim veseljem. Stopili so na visok oder, ki so ga v ta namen postavili Frančiškovi bratje, in naznanili papeževo odredbo o popolnem odpustku tisočglavi množici, ki je prihitela od blizu in daleč.

Po končani razglasitvi je stopil na oder tudi Frančišek in je pričel svoj prekrasni govor z besedami:

»Vas vse hočem poslati v nebesa.«

Tako je postala kapelica Svete Marije Angelske vir neštetihi milosti. Milijoni so našli v njej tekom stoletij mir in srečo.

Kapelica je danes popolnoma ista, kot je bila v Frančiškovem času, le na pročelju je naslikal Oberveck prizor, kako se prikaže asiškemu ubožcu Jezus s svojo nebeško Materjo.

Danes seveda mala kapela ni več osamljena in ne stoji več sredi polja, ampak se zdi, kot da je oblečena v kraljevski plašč veličastne bazilike, ki je postavljena z mogočno kupolo nad njo, tako da je porcijunkulska kapelica srce te prelepe bazilike.

Tiste tesne celice prvih bratov pa so zrastle v mogočen samostan — samostan Svete Marije Angelske.

Skrivnost blaženosti se za vsakogar izmed nas dopolnjuje na križu. Križ je edino blaženstvo na zemlji; kajti ga ni drugega razen popolne vdanosti redu, od katerega prihaja mir vesti in pokoj srca. Svet se slepi s svojim navideznim veseljem; toda ali mar misliš, da tistim, ki mu služijo in čeprav bi bili njegovi miljenci, ni treba nič trpeti? Ali si med njimi, ki jih razjeda njih slá, z užitek rastoča, videl enega samega, ki bi bil zadovoljen? Nenehoma jih mučijo nove želje. In ali ni njim tudi sicer, prav tako kakor drugim in še v večji meri kakor tem, prenašati gorja življenja, skrbi, naporov, nemira in množice neštetihi bolezni, vse hčerke greha in skrivnega nereda duše?

(Lamennais.)

Dekla Lucija.

Povest iz vsakdanjega življenja.

Lucija gospodinji.

Povedali smo, da je bilo Luciji ob materini smrti pravkar petnajst let. To so leta, ki imajo v sebi rast bujne pomladi, leta, ki v njih dozoreva duša in telo. Tedaj vstajajo prve sanje bodočega življenja, ki se zdi povsem nenačeto in še polno možnosti doseči čudovite stvari, ki jih še noben drug ni pred nami. Kdo ne pozna teh sanj? Kdo nikoli ni takole ob večerih stal z obrazom proti večerni zarji obrnjen ves poln neke boleče sladkosti, da so oči kar pekle in je srce trepetalo? Seveda se marsikdo ne spomni. Daleč so mogoče že tista leta, vendar je pomlad življenja mimo vsakega šla in nobenega ni pod božjim solncem, ki mu ne bi nudila svojega smehljaja vsaj enkrat, vsaj za bežen hip. Lahko bo tudi kdo rekel: meni nikoli... Tem povem skrivnost in modrost, da je treba imeti odprte oči tudi za tisoč malih radosti v življenju, sicer bodo odšli odtod res razočarani. Pa jih bo Bog Oče nekoč brez dvoma pograjal, ker niso marali za drobnih rož lepoto ob cesti in so trdovratno menili, da je samo tam sreča doma, kjer njih ni.

Lucija pa je imela zdrave oči, saj ni imela zastonj nebeške patrone, ki se razume na ta posel in iz še tako černih oči potegne sivo mreno vsakdanje naveličanosti. Jasno je gledal v božji svet, srce je sicer trepetalo od sveže rane, toda vedela je le predobro, da sedaj ni čas za to, da bi se udajala grenkim mislim. Vsa pogumna je prišla za delo. V šolo ni več hodila, zato je pa z malimi ponavljala vse šolske reči. Kar zabolelo jo je ob misli, da bi po smrti materini zamogli v šoli reči: sedaj pa Justinini otroci niso več tisto kot so bili. Ne, tega ona ne mara nikoli slišati. Zjutraj se je navadila zgodaj vstajati in oče je ves ganjen, ko vidi njeno skrb zanj in za male. Hiša je kar oživela, odkar je odšla z Justino vred resna božja dekla — bolezen. Tudi očetu polagoma zasije obraz v novem upanju, da bo tudi zanj še lepo in za njegove. Nekega večera, ga Lucija preseneti z obiskom, ki bojda prav nanj čaka. Radoveden stopi v sobo in tam uzre slikarja iz sosedne vasi, ki ga pozdravi in takoj pristavi, da je prišel povprašat, če bi res lahko pričel z delom. Začuden ga pogleda: s kakšnim delom, ko pa on ni nikogar naročil? V tem je vstopila Lucija in začela očetu razlagati, da sta se s tem mojstrom slučajno dobila in ji je povedal, da sedaj ko nima preveč dela lahko za majhno ceno vso hišo preslika. In ker je hiša res precej potrebna, je mislila naj se kar sama pomenita, ona sama ne more nič reči. Oče jo je pogledal s tistim pogledom, ki ga imajo očetje za svoje doraščajoče hčere in ji rekel, naj gre za hip v kuhinjo, in naj malo postreže. Nato pa se je obrnil k slikarju in ga bolj z očmi kot z besedo vprašal: ali ni moja Lucija modra in razumna? Še predno je slikar utegnil pritrditi, je že Lucija stala med vrati, na se je dela bel predpasnik in malico okusno pripravljeno na belo pregrnjen pladenj. Tega se je mimogrede naučila pri sestrah, ko je šla nekoč s starejšo tovarišico gledat neko razstavo na koncu šolskega leta. Moža sta se nato kaj kmalu pomenila glede hiše in vseh del, in tako je dobila hišica na holmu prijazno in mikavno lice na zunaj in znotraj.

Mogoče je čisto prav, če povemo, da nesnaga še ni uboštvo in da je nad vse napačno odevati plašč skromnosti, v resnici pa je zadaj lenoba in zanikrnost. Dobe se taki ljudje, katerim je mična obleka že pohujšanje, v resnici pa le njim manjka dobrega okusa in dobre volje iz malih

sredstev nekaj ustvariti .Tako večkrat kaka kmečka hišica dobi samo z navadnim beležem tako prijazno lice, da človek nehote obstane. In vendar je le z majhnimi stroški zvezano, pa ima človek pri tem veliko veselja s svojim domom. Otroci pa dobe čut za lepoto, za snago in v življenju veliko lažje izhajajo kot pa drugi.

Ko je Lucija tako gospodarila v tem svežem, čistem domu, so začeli pogledi vasi polagoma gledati v ta solnčni dom s tihim spoštovanjem, s tistim priznanjem brez besedi, ki pa mlademu človeku tako dobro dene,

»Popisal mu je skrivnostno prikazanje in mu poklonil šopek čudovitih rož...«
Str. 229.

če pride od starejših. To tako malo stane pa toliko dobrega napravi. Ne vem, kako da moremo biti včasih tako trdi in hladni in varčujemo tam, kjer bi morali biti tako radodarni in zopet tam jemljemo, kjer bi morali še pridodejati.

Lucija v solncu.

Njen dom je postal vzor: Še ni osemnajstletna in vendar so njene roke tako pridne, da so drugim kot očitek. Tako mlada je še, pa tako modra, da matere iz vasi z neko rahlo bolečino mislijo na Justino, ki ima

še v grobu tako moč nad otrokom. Mlajši otroci jo ubogajo kot da jim ni sestra temveč mati. Zna pa tudi tako nastopiti, da jo vsak rad poslušaja, vsak rad uboga, ker njena pohvala nekaj velja. Pri delu je vsa spretna in urna, zraven pa vedno vedra in vsa jasna kakor lep jesenski večer.

Toda ne samo matere iz vasi gledajo na hišico v solncu, tudi mladim očem je všeč ta mirni domek na holmu, kjer je vselej tako mikavno in prijetno, kakor da tam sploh dežja ne poznajo.

In vsako nedeljo, ko je prišla s svojimi mlajšimi bratci in sestricami v cerkev k maši, ni samo eno oko hrepeneče za njo pogledalo. Mlada, vsa cvetoča z neko naravno ljubeznivostjo obdarjena, skromno pa res okusno oblečena, je bila kakor zala ljuba slika. In marsikateri gruntar, ki je bil sicer štnan, kakor more in zna biti le gruntar, je na tihem pomislil, da bi ne bilo napak imeti pri hiši takole snaha, ki je pridnih rok in ne samo za oči prijetna, ki je zaeno razumna in vsa dobra. Nehote so čutili, da bi se pri teh rokah nikomur ne godilo slabo tudi starim in onemoglim ne in tem morda še najmanj.

Ona pa je šla skozi vrsto teh pogledov, nedotaknjena in vsa ljubka, kako gre zlat oblak visoko na nebu in nič ne ve, kako je lep in ves poln hrepenenja. V srcu toplo pobožnost, ki samo eno čuti, da je nedelja Gospodov dan in dan, kjer duša globlje zadiha in v vsakdanjost posije žarek onstranske gloriije. Za Lucijo je bila nedelja v resnici poseben praznik, ker je tedaj delo lahko razdelila tako, da je imela čas tudi za knjige in branje.

Nedeljski popoldan pri Luciji.

To je bilo nekaj posebnega in čisto Lucijinega. Pri njej so prišli otroci malone iz cele vasi skupaj. In Lucija jim je pripovedovala pravljice, ki jih je nekoč mati Justina pravila njej. Vmes je deklicam pokazala kako se vežejo mali prtički in dečkom je pokazala nešteto iger, ki se morejo igrati tudi v sobi in so bile napete, da so jim lica gorela in jih je bilo zvečer težko odpraviti. Če so otroci prinesli krhljev, jih je lepo umila in jim napravila okusno pijačo za popoldansko južino. V njenih rokah je vse igralo, v njenih očeh je blestela vedno lepša dobrota in tista čudovita ženska nežnost, ki dela povsod čudeže: v bolnicah in samostanih, v družinah in pri otrocih. Pri teh slednjih mogoče še na prav poseben način, ker otroci podzavestno čutijo to dobroto in se kar iz otroške čudi v največji vdanosti prepuste taki roki. To ni pridobljeno, to je izreden in dragocen dar, ki ga Bog po svoji milosti in za našo tolažbo daje. Blagor tistemu, ki ta dar dobro uporabi. V nešteto sre bo na ta način prinesel žarek tople sreče, v nešteto oči se bo naselil smehljaj in katera roka se bo v življenju poslej voljneje prožila sestri in bratu v pomoč. To so izbrani božji otroci, čisto posebnega plemstva, v resnici od božje milosti.

Menda ni treba posebej omenjati, da so starši ta »otroški vrtec« kaj radi gledali in otroke radi pošiljali k Luciji »v šolo«. Saj so potem prišli domov kar prerojeni in matere so celo pazile, da posamezni otroci, zlasti dečki, še nekam raje molijo ko običajno. Tudi to umetnost je Lucija podedovala iz šole matere Justine. Napraviti molitev prijetno in otroku ljubo — to je nekaj zelo težkega. Zakaj molitev je duševno delo in dušica otroka je šele v razvoju, mislim namreč, da se mu šele polagoma odkriva tisti čudežni svet nadnarave. Lucija je to dosegla s pesmijo in ljubeznijo in še s tem, da je bila sama kakor molitev. . . (Dalje prih.)

O Jezus, počasti me z navdihom svoje svete resnice, da me za vselej obvaruje pred zablodami mojega lastnega duha. (Lamennais.)

Francišškanski način preživljanja.

(Nadaljevanje.)

Tako duševno delo je prisodilo redu neokrnjeno pravico do prehrane. Kar tudi evangelij zahteva. Gospod je razposlal apostole oznanjat blagovest z izklesano besedo: »Delavec je vreden svoje hrane« (Mt 10, 10). Tisti naj učencem oskrbe telesnega kruha, ki jim bodo le-ti prinašali dušno hrano. Kristus in njegovi apostoli so res tudi tako živeli. Nič drugače sv. Pavel, ki je dejal: »Ali nimamo pravice jesti in piti? ... Kdo gre kdaj na vojsko na lastne stroške? Kdo zasaja vinograd in ne uživa njegovega sadu? Kdo pase čredo in ne uživa mleka od črede? ... Če smo mi pri vas vsejali duhovne dobrine, ali je kaj velikega, če bi želi vaše telesne? ... Tako je tudi Gospod odredil, da naj ti, ki evangelij oznanjajo, žive od evangelija« (1 Kor 9, 4. 7. 11. 14). Apostol narodov se je sicer hranil z delom svojih rok. Vedno pa je zatrjeval, da tako dela prostovoljno in zaradi dobrega zgleda.

Vse to je bilo Francišku dobro znano. Papeža Inocenca III. je močno skrbelo, kako se bodo novi apostoli prehranili. Francišek se ni pomišljal. Preprosto je sv. očetu odgovoril: »Bog deli zemeljske dobrine tudi grešnikom. Zakaj? Ljubi pač otroke, ki jih morajo starši s potrebnim oskrbeti. Kaj ne bo še vse rajši naklonil kruha apostolskim možem, ki ga z delom tudi zaslužijo?« Zato je svetnik tudi hotel, naj se njegovi redovni kleriki, ki so klicani v apostolat, oprimejo le duševnega dela. Varujejo naj se vsega, kar bi jih utegnilo raztresati.

Naj bo že delo telesno ali duševno, vse še nikakor ni. Oboje mora zajeti in nadkriliti — molitev. V petem poglavju redovnega vodila, kjer govori Francišek o delu, sobrate takole opozarja: »Tisti bratje, ki jim je Gospod dal milost, da morejo delati, naj delajo tako zvesto in pobožno, da se bodo izognili lenobi, ki je sovražnica duše, ne bodo pa ugasnili duha molitve in pobožnosti, kateremu mora vse časno služiti.« Sicer je pa molitev že kar sama najodličnejše telesno in duševno delo. Kadar moliš, ne podrediš Bogu le razuma, volje in srca, ampak tudi telesne čute in zmožnosti. Zato je molitev hkrati tudi najvažnejša karitativna in socialna dobrota, ki jo izkazuje frančiškan človeštvu. Njemu samemu pa daje ista molitev nesporno pravico do prehrane.

III. **Miloščina.** Res je sicer, da morajo frančiškani kar le močje pridno delati ter si tako služiti vsakdanji kruh. Vendar so pa — četudi se zdi sprva bolj čudno — popolnoma vezani na miloščino. Bratje, ki so bivali v samostanih, duhovniki in lajiki, so živeli od miloščine. Umljivo. Z delom so si bore malo prislužili. Pogosto prav nič. Kar le ubožni samostani pa tudi niso imeli lastnega gospodarstva, ki bi jih preživljalo. Enako se je godilo bratom, ki so zunaj misijonarili. Zatekati so se morali k miloščini. Vemo, služabniki oltarja in evangelija zaslužijo, da bi živeli od oltarja in evangelija. Toda Cerkev je vedno sodila, da tisti, ki skrbe za njene služabnike, vrše delo krščanskega usmiljenja. Celo frančiškanski dninarji in rokodelci, ki so služili svetnim ljudem, niso plačila kot nekaj svojega zahtevali, ampak sprejemali le kot prostovoljno miloščino. Kadar ga pa niso prejeli, so si morali potrebno hrano od hiše do hiše kot miloščino izprositi.

Ljudi, oprte na miloščino, je imenoval srednji vek stan prosjakov. Zato je tudi redovnike, živeče od miloščine, označil z besedo mendikanti ali beraški menihi. Izraza niso umevali tako strogo, kakor danes. Kakor

mu tudi niso pridevali tistega trpkega pomena, ki ga ima sedaj. Pomenil je le življenje iz milosrčnosti in miloščine. Naj jo je že kdo naklonil prostovoljno, ali pa naj je siromak v božjem imenu poprosil zanjo. Sv. Bonaventura je ubožstvo, ki temelji na prosjačenju, ali prosjačenje v Kristusovem imenu, takole razložil: »Prosjačiti se pravi miloščino nabirati, ali od dnevne miloščine živeti.« Serafinski učenik označi z omenjenimi besedami bistven in zopet nebistven razloček med svetno duhovščino in pravimi menihi na eni strani, ter med mendikanti na drugi. Od miloščine, tako izvaja sv. Bo-

»Vas vse hočem poslati v nebesa!« Str. 229.

naventura, žive oboji. Saj so posestva cerkva in opatij darovi ubogih. Le da uživajo svetni duhovniki in menihi obilno in veliko miloščino, ki je bila kot volilo darovana in naložena, mendikanti pa se zadovolje z dnevnimi, majhnimi in ubožnimi milodari.

Francišku je bilo jasno, da se le tako življenje popolnoma strinja z vzorom siromaštva. Besede, ki je Gospod z njimi razposlal učence po svetu, so bile za Franciškovsko umevanje ubožstva odločilne. Takole se glase: »Ne jemljite si ne zlata ne srebra ne bakra v svoje pasove, ne torbe ne dveh

sukenj ne obuval ne palice. Zakaj delavec je vreden svoje hrane« (Mt 10, 9. 10). Apostoli so slišali temeljni nauk o evangelijskem uboštvu. V največjem siromaštvu naj bi šli v svet oznanjat veselost vest odrešenja. Prepuščeni le milosrčnosti svojih poslušavcev. Saj jim je bil Kristus tudi v tem najlepši zgled. Ves čas svojega javnega delovanja je živel le od miloščine. Francišek se ni motil. Ako je hotel tako popolno ubožno živeti, kakor Kristus in njegovi apostoli, je moral tudi sam od miloščine živeti.

Res Francišek pri odberi najbolj siromašnega življenja niti malo ni pomišljal. Ljubša mu je bila tista miloščina, ki si jo je bil izprosil, kakor prostovoljno naklonjena. Le taka samozataja iz ljubezni do gospe siromaščine mu je sprostila vse moči. Gotovo se je najvišje povzpел takrat, ko je svoji gospej na ljubo od hiše do hiše prosil potrebnega kruha. Že samo pogled na njegove ljubljence, siromake, ga je prepričal, da more biti le tako popolnoma ubog. Najbednejši med njimi, tisti, ki niso imeli ničesar, so prosjačili. Ako je torej zaradi Kristusa obljubil uboštvo, je moral tudi zaradi Kristusa prosjačiti. Le tako je živel popolnoma siromašno. Ko je z besedo: »Dajte nam milodarov iz ljubezni do Gospoda Boga!« prosil miloščine, je najlepše pokazal, da mora in hoče biti ubog.

Francišek se še ni odrekel svetu. Pa je že napravil prvi korak tja do ubožnosti. Takrat je bilo, ko je v božji luči spoznal, naj si odbere siromaščino za življenjsko družico. Od te milosti polne ure dalje je gojil samo eno željo. Kaj rad bi odšel v kraj, kjer je še nepoznan. Pa bi zamenjal svojo obleko z beraškimi cunjami ter v božjem imenu prosil miloščine. Poromal je v Rim. Tam so se mu izpolnile vroče želje.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

»Veselite se vedno v Gospodu; zopet pravim: Veselite se« (Fil 4, 4).

Človek potrebuje veselja. Neobhodno potrebno mu je za njegovo telesno in dušno zdravje, za telesno in duhovno delo in tudi za versko življenje. Kar je sončni žarek za cvetlico, to je veselje za človeka. V otroškem življenju najlažje opazujemo, kako otožnost in žalost vse ohromi, veselost pa daje življenje in napravi vse sončno. V boleznih veselost dela naravnost čudeže.

Veselost delazmožnost in moči podvoji, človeka napravi srčnega v njegovem hotenju in delovanju. Veselje je, ki rodi velike sklepe in velika dejanja. Veselje igraje pomaga človeku preko težav in nasprotij, ono človeka napravi plemenitega, napravi ga občutljivega za dobro in lepo in resnično, pomaga mu premagovati čutnost. Veselje napravi človeka dobrotljivega in prijaznega do ljudi in vedno pripravljenega drugim pomagati.

Brez veselja človek ne more živeti, tudi kristjan ne, tudi tisti ne, ki hodi po vrhovih popolnosti. Uprav zato je tudi število veselih, srečnih in prijaznih ljudi neprimerno večje med vernimi, kakor med nevernimi ljudmi. Posebno veliko pa je takih svetnikov.

Kadar si v srcu vesel, bo tvoj duh plodovitejši in prožnejši, tvoje misli bodo bolj jasne, tvoja domišljija bolj živa, tvoje srce bolj zadovoljno, tvoje srčno razpoloženje ugodnejše, občevanje s teboj prijetnejše, tvoje zdravje stanovitnejše, tvoja pobožnost bolj nežna in tvoja čednost bolj požrtvovalna. Otožnosti še nihče ni prišteval k čednostim. Ona celo zmanjša

vrednost žrtev. Bog hoče, pravi apostol, da mu to, kar mu damo, damo z veseljem (2 Kor, 9, 7). Nič bolj ne časti božjega jarma, kakor neskaljena vedrost na čelu tistih, ki ga nosijo.

Če so bili svetniki tako veselega srca, pride to od tega, ker so krotili svoje telo, kakor ga je krotil sv. Pavel, pa tudi tega mrtvičenja niso pretiravali. Kdor hoče biti vesel, se mora znati zatajevati in kdor se zna zatajevati, že ima ono čisto veselje, ki prihaja z nebes.

Veselje je kakor jadro na ladji. Kdor zna jadra prav rabiti, ta ujame tudi nasprotno vetrove, ter jih uporabi sebi v korist za tem hitrejšo vožnjo. Pravo in čisto veselje človeka vzgaja prav tako dobro, kakor trpljenje in je prav tako potrebno, da še potrebnejše, kakor trpljenje.

Gotovo je trpljenje zelo dragoceno, zaslužno, pa s tem še ni rečeno, da je več vredno kakor veselje. Veselje je bilo tu pred trpljenjem, ono je od vekomaj. Trpljenje pa je le posledica greha in nekaj minljivega. Trpljenje in veselje sta v življenju kristjana pogosto skupaj, menjavata se kakor plima in oseka v morskih valovih. Trpljenje in veselje sta dva brata, pa veselje je bilo prej rojeno kakor trpljenje. In če trpljenje umrje, ker je minljivo, tedaj ga starejši brat vedno ohrani v spominu, ki je tako ljubeč, da tvori del nebeške blaženosti.

Dobe se duše na svetu, ki imajo poseben dar, da povsod najdejo radost in jo povsod puste, kamor pridejo. Veselje jim teče takorekoč izpod prstov, kakor sončni žarki iz sonca. Že sama njihova prisotnost povzroči radost in sicer toliko, da si jo človek prihrani celo za pozneje... V resnici je tisti človek najsrečnejši, največji in najbolj Bogu podoben, ki je k zakladu sreče in veselja, ki ga ima svet, prinesel vsaj en sam košček pravega veselja.

P. ROMAN:

Svete Klare zadnja želja.

Bilo je tisto leto, ko je častivredna sestra in uboga gospa Klara odšla k svojemu Gospodu in Ženinu po plačilo. Kako sem to grdo rekel: po plačilo. Kakor ga bi taka žarna ljubezen kdaj iskala plačila! Ne, nikoli.

Tisti čas torej je sestra Klara imela ležeča na ubogi in trdi postelji v tistem čudovitem samostanu sv. Damijana, ki je bil vreden videti tako izredno svetost plemenitih žena, v rokah dragoceno ročno delo — majhen plašček za ciborij. Častivredna Donna Augusta je bila namreč naročila po svoji hčerki, ki je imela res izredno ime: Pulchravita — lepo življenje, naj napravi za grajsko kapelo tak plašček. Radevolje je vzela Klara že vsa bolehnata svoje zadnje delo na zemlji v roke in ustvarjala lepoto za lepoto. Zlate nitke, tenke kakor svilnati lasje Pulchravite, so se čudovito prepletale in z nenavadno spretnostjo je že čisto bela roke sestre Klare našla vedno novih izrednih okraskov, ki so mlado gospodično prevzemale z odkritosrčnim občudovanjem.

Takoj je pritekla in še vsa zasopla je padla v celico sestre Klare, kjer je preklečala ob njeni postelji toliko čudovito sladkih ur. Vendar pa moramo povedati, da za samostan ni imela prav nič veselja. Vse bolj je občudovala mlade viteze, ki so prihajali na grad njenega očeta in, ki so ji večkrat po spletični pošiljali čudovite verze. Ohranila pa si je pod modro roko svoje plemenite matere Avguste in še bolj pod solnčno dušo svete sestre Klare nedolžnost srca, ki je iz njenih oči kar sijala.

Ko je tako kleče občudovala dovršeno delo malega plaščka za ciborij, kjer bo Gospod Jezus sprejemal svoje goste — visoke in nizke,

svete in tako malo svete, je sveta sestra Klara na ves glas zavzdihnila. Zopet jo je močno prijelo pri srcu si je dejala Pulchravita in skrbno kot že tolikrat je podvila svojo roko pod vzglavje svete matere.

Tedaj je začutila rahel šepet, ki je bil tako nežen, da ga je komaj čula, pa si je vseeno dozdevalo, da zveni kakor bron v njena drobna ušesa.

Pulchravita, tako lepo ime imaš in jaz za to delo eno samo željo izrekam, da to ime za vselej ohraniš. Kakorkoli že, kakorkoli, že! In bodi zvesta Jezusu vse dni svojega življenja. Če pa se svetni ljubezni predaš, naj bo v časti, samo da boš zvesta. Njega nikoli ne varaj, ker se varati ne da. On te tako ljubi, da bi ti omedlela, če bi ta žar prišel do tebe. Pulchravita, obljubi!

Pulchravita je vsa drhteča sklonila glavo v naročje svete sestre in je v prvi grozi mislila, da sveta Klara umira. Pa je naenkrat videla, kako

se je smehljaje ozrla po njej in dejala s čisto navadnim glasom: Ali si se zelo mučila z mojo omedlevico?

Tedaj je Pulchravita sklenila, da bo molčala o vsem tem in samo voljo Nevidnega, ki jo je čula prav ob postelji svete sestre vestno spolnila.

»Katero rože so lepše: bele ali rdeče?« je zaprosila kakor otrok sestro Klaro. Obojne so lepe, samo da so čiste in nedotaknjene.

Dobro, bom pa oboje čuvala, je Pulchravita resno rekla in se obrnila s solzo v očeh od postelje.

Pulchravita je postala odlična mati in rodila petero otrok in vse za nebo. Živela je življenje, kakor ga ji je izprosila sveta Klara na smrtni postelji.

»Ponosen še na brezno svoje sramote, nemiren in samega sebe naveličan,« pravi sv. Avguštín, ko popisuje zablode svoje mladosti, »sem šel daleč od tebe, o moj Bog, po potih, ki so bile polne samih jalovih bolečin.« Človek rajši popusti svojim nagnjenjem, ko da jih premaga. Čeprav je boj s strastmi težaven, vendar mu sledi nepopisen mir. (Lamennais.)

Legenda o žalostnem vitezu.

»Povejte vendar, prečastiti, kako ste le mogli biti zraven pri pogrebu tega nesrečnega norca, čigar vsiljivo delovanje in razkrajajoče onegavljenje je tako pogosto motilo vašo nedeljsko pridigo?! Kako neki ste mogli tega smešnega apostola in njegove nevarne sanjarije o deveti deželi posvetiti s svojim blagoslovom in mu s tem tako rekoč izročiti potni list v raj?!«

Okoli ust župnikovih je pri tem vprašanju gospé generalove zaigral tenkočuten smehljaj, prav nič se ni zagovarjal, brez ovinkov je priznal svojo simpatijo ali sočustvo svoje do upornika, ki se ga je bilo vse balo. Nenadno molčanje, ki so bili v njem skriti spoštljivi očitki, je prevzelo plemiško obednico. Baronica, gospa generalova in »ta mala« grofica, vse so z isto trdo kretnjo položile svoje skodelice na mizo. Naš župnik je bil na tem, da lehkomišelnost docela izgubi ljubezen visoke družbe.

Gospodinja prične zdaj znova nuditi čaj, krčevito poskuša, da bi premlk izpolnila z ljubeznivim kramljanjem. Ljuba markiza je bila genljiva v svojem prizadevanju, da bi spet napeljala pogovor. Toda zastonj. Megleno listopadno občutje je bilo močnejše nego ona. Goste meglene koprane, mračna sivina umirajočega dneva in mrzli drobni dežek, ki je rosil, so razširjali vzdušnico¹ polno globoke otožnosti, ki ni pripustila nobene vesele misli; v očeh vseh je plavalo nejasno ter nestalno sanjarenje in pa malce bojazni.

Če bi se le prečastiti hotel odločiti, da bi odgovoril, da bi pojasnil! Gospa generalova je bila zastavila svoje vprašanje pač le zato, da bi spravila nekaj življenja v zabavo. Upala je bila, da pride do viteškega prepira — — — do prijateljskega tekmovalnega razgovora ali obravnave, ko beseda dá besedo, da se krešejo misli — — — saj je vendar bolj prijetno in zabavno prepirati se, kakor pa dolgočasiti se. Toda nič! Spet so se prepuščili nekakemu topemu sanjarenju ter snovanju.

Naš župnik se je veselo daroval, da je že šestič popil svojo skodelico čaja in zdelo se je delj časa, da je povsem vase zatopljen. V tem trenutku je bil on edini, ki mu je lastna družba bila prijetna.

Nato pa nenadoma dvigne glavó in prične govoriti sam s seboj, bolje rečeno, sam zase polglasno sanjariti in sanjati. Mehkó, zagrnjeno, kakor od daleč so prihajale njegove besede. Redek pokoj in mir se je ž njimi vlegel na človeške duše.

Poslušale so ga brez napora, brez volje, kakor bi čule zvoke lahne daljne pesmi uspavanke.

In naš župnik je pripovedoval:

»Na nebeških livadah sredi med cvetočimi, bledimi cvetkami je plesalo krdelo malih angelov. Z lahkimi nogami so se rahlo dotikali cvetličnih čašic, da so blesteče biserne rosne kapljice popadale ž njih na tla s komaj slišnim zvonkljanjem. Bilo je, kakor da curlja zvonki smeh pod koraki nebeških otrok preko vse trate, ki je bila potopljena v ozračje čistega veselja, studenčne svežosti in zore.

»To je bila rajska veža, preddurje, odkoder je vstop v najsvetejše, kjer je globoka, težka sreča objemala duše, to je bila veža, kjer so stanovali mali otroci, ki niso bili krščeni, na pol angelci, z rožnatimi podplati in malimi jamicami na licih, tako podobni našim zemeljskim otročičem, da jim je bil Peter podelil velike peroti, da bi jih razločeval, prav tako velike

¹ Besedo »vzdušnica« za tuji izraz »atmosfera«, kakor stoji v izvirniku, ima Pleteršnikov slovar, II, 809. Prav tam, I, 881, navaja Pleteršnik tudi besedo ozračje v istem pomenu. — Prip. prev.

peroti, kakršne so tam onstran nosili poganski amoretje², s katerimi pa radi spodobnosti niso občevali. In le-ti mali drobceni angelčki niso imeli nobenega drugega opravila, kakor da so se veselili in zabavali tako zelo, kolikor le mogoče in pa, da so izvoljene spremljali s svojim petjem tja do nebeškega praga. Tisti čas jih je pa le malo prihajalo. Na zemlji je gospodoval Karneval³ in ljudje so imeli malo veselja in časa, da bi iskali pot v nebesa. Sveti Peter je slabe volje hodil po nebeških poljanah in malim angelem se je zehalo prav nesramno in brez hinavščine. Saj je vendar bilo predolgočasno, če je bil Peter tako žalosten in ako nihče izmed zemljanov ni hotel priti k njim. Zmiraj bolj pogosto so prekinili svoj radostni ples ter so, takó kakor njih véliki prijatelj, pazno gledali proti obzorju, roke so dvignili pred oči, da bi jih zaščitili, nato so jih pa spet navzdol spustili ter globoko in težko vzdihnili.«

»Nekega dne se je pa nenadoma nekaj prikazalo v ozadju, vprav ob meji, kjer se stikata nebo in zemlja. Ves čas svojega bitka in življenja niso bili angelci videli kaj takega. — Ročice so razprostrli, glavice pomaknili nazaj, s tresočimi se perutmi in z nožicami, ki so se prekopicemale, so pohiteli tja, tako je hušknilo krilato krdelo in ves nebeški travnik je trepetal pri njih radostnem teku. Naglo, naglo, saj se je moglo nekaj videti! „Hu, hu, le poglej! Na glavi mu čepi stari lonec iz pločevine, sredi obraza grdi kljukasti nos! Ta orjaško velika usta, izvotlena lica! Te neznansko dolge noge, ki se spotikajo čez ost dolgega meča! Hahaha! Hihih! Preluknjani, raztepeni ščit! Hahaha!“ In ta mali angelci so se smejali, smejali so se in topili v smehu, tako neusmiljeno, da je bliže prihajajočemu žalostnemu vitezu zvenelo v ušesih kakor nekaj odmev z zemlje. Toda nezmoteno je je prihajal bliže, oči je srepo opiral v rajski vhod, ustnice so se mu zamaknjeno smehljale, vse na njem je bilo tako brezpogojno, tako popolno smešno, da je mejilo že na tragično.⁴ — — In, o groza! — — Zadaž za njim je prihajala še neka postava! Sanjarsko pošastna žival, prav tako grda kakor njen gospodar: mršava, sestradana, na visokih tenkih nogah — konjska spaka, ki je nosila svojo glavó prav tako visoko kakor njen gospodar in v koje očeh so se svetlikali prav tako nemirni plameni, ki so mogli vzbujati obenem sočutje in grozo.

„Peter, Peter, pokukaj no vèn in poglej!“ je kričal zbor angelskih otročičev.

»Rajska vrata so se odprla. Soj svetlobe je švignil in privrel iz nebes ter se razprostrl preko travnika, kakor zlata tkanina. Don Kišót⁵ se je zgrudil na kolena.

² Amoretje, novolat. in ital.: »amoretti« (od latin. bes. »amor« = lju-bezen) pomeni: »mali bogovi ljubeznik v zmislu poganskega bajeslovja. — Prip. prev.

³ Karneval, ital. Carnevale (carne, vale = mesó, na slovó!) = Pust. — Prip. prev.

⁴ Tragičen, grško tragikós = žaloigri primeren ali lasten, n. pr. izredno žalosten dogodek, ki nam vzbuja sočutje. — Prip. prev.

⁵ Don (iz latin. dóminus = gospod, ker je bil vitez!) Kišót. Pisateljica ima »Don Quichotte«, to je francoska pisava tega imena, ki ga Francozi izrekajo po svoje Kišót (ch = š!). Španci pa pišejo Quixote in izrekajo Kihóte (pišejo tudi Quijote, x ali j v špan. = našemu h ali nem. ch! Stari ljudje pri nas so n. pr. nam. Mehika, kar je pravilno, rekli Meksika po nem. vplivu; Nemci so videli špan. pisavo Mexico, pa so x izrekli po svoje kot ks). Pomen = blodeči, potujoči vitez, klativitez; pustolovski sanjač. — Prip. prev.

Don Kihóte (»Quixote«) je naslov zabavljivo zabavnega mojsterskega romana, ki ga je napisal slavni španski pisatelj in pesnik Cervantes (izgov. Ser-vántes), roj. 9. okt. 1547, umrl 23. aprila 1616. V tem romanu, ki je izšel v dveh delih, opisuje početnik novodobnega romana norega viteza, ki ga pa kljub temu odlikujeta naravna plemenitost in vzoróljubje ali idealizem. Kakor je bil viteško plemenit pisatelj sam, ki omenja o njem slovstveni zgodovinar Aleks. Baumgartner S. J., da »je umrl

„Pridi vendâr pogledat, Peter, hitro pridi!“ so spet kričali angelčki. In Peter je naposled previdno pokazal svoj nos izza rajskih vrat. — Precëj časa je trpelo, da si je opomogel od svojega začudenja! Nato je pa izbruhnil in z grmečim glasom je svojim varovancem zaukazal, naj se takoj umaknejo. Že več stoletij se Peter ni bil nič več razjezil. Zdaj pa celó njegova preizkušena čednost, že celo večnost stara, ni mogla vzdržati. — — „Človek in žival,“ je kričal, „kar takoj pojdiva proč! In vi, rahla sodrga, ali vas ni sram, da ste dvema takima postavama pustili priti skoro do praga rajskih nebes, dvema bitjema, kateri na zemlji nista nič drugega počenjali nego strahovite neumnosti?!“

Don Kišót je pri teh besedah povetil glavó in po njegovem dolgem nosu je spolzela in stekla hitro, prav hitro solza, in še ena — — in spet ena — — in — — spet — — ena — —. Mali angeli se niso nič več smejali. Začudeno so opazovali nepoznano roso. In mahoma pogladi najmanjši, morda iz kakšnega starega, nezavestnega spomina, z rahlo kretnjo preko lica dolgega viteškega plemiča in mu obriše solzo. „Lepa hvala, mili mali dvorski plemič,“ je rekel vitez. S tem so mu pa tudi že srce in roke nebeškega bitja bile odprte. Ostali so nemudoma posnemali zgled najmanjšega ter so, kljub ostro resni bradi svetega Petra, prešli v sovražni tabor, da bi pričeli z mirovnimi pogajanjmi. Nekateri so gladili konju noge, drugi so poskušali posaditi čelado na različne kodraste glavice, spet drugi so skušali s strašnimi napori potegniti meč iz nožnice in pa dvigniti ščit. In vitez je pri veselem smehu angelskih otročičev pozabil na svoj lastni obup.

„Ali ne pojdeš po svojih potih,“ se je zdaj nenadoma spet razsrdil Petrov glas. Zdejci se je pa Don Kišót s poslednjim odlokom in sklepom visoko raztegnil in rekel: „Čuvar svetih vrat, položi ta meč k nogam našega ljubeznivega Gospoda in priporoči me Njegovi neskončni milosti.“ In z viteškim pozdravom je žalostni vitez ponudil Petru svoj raztepeni meč s skrhanim robom, čigar rezilo je pa vendâr bilo brez pege.

»V tem trenutku so se odprla nebeška vrata na visoko in na široko in neki glas, čigar tople sladkosti, čigar blestečega zvoka ne bi mogla posneti nobena pozemeljska godba, glas Gospodov, je zadonel: „Naredite prostor, vi vsi, prostor za tistega, ki se je povrnil domov!“

»In ko je vitez, ves razsvetljen, omamljen od svetlobe in zamaknjen, stopil na sveti prag, so zadoneli slavospevi zmagoslavja in praznično so vsa rajska nebesa zasijala njemu na čast.«

»Sveti Peter je bil pa izbegan, ni vedel, kam naj bi se del sam in ni znal, kam naj bi posadil edinstveno svojskega blaženega. Dočim so se vanj zadevali ter ga stiskali angelski otročiči, ki so s svojimi velikimi očmi hoteli ukrasti kotiček rajskih nebes, je povsem po človeško godrnjal v svojo lepo belo brado: „Kam neki le naj denem tega velikega norca?!“

»Glas Gospodov je pa zaukazal prav tako resnobno kakor določno: „Peter, Peter, povedi ga med ta vélike svetnike!“

»Od tega časa nadalje so nebeška vrata ostala odprta za vse viteze vzorov, ki se motijo in blodijo, za vse tiste, ki so blage volje, — — — — so sveta vrata, skozi katera najdejo pot domov k veliki Svetlobi, k večni Ljubezni — — —.«

Naš župnik umolkne.

Vsi so bili prisluškovali, brez napora, brez volje, kakor da bi bili slišali zvoke rahle, daljne pesmi uspavanke.

v frančiškanski obleki tretjega reda. (»Der geniale, lebenswürdige Humorist starb im Franziskanerhabit des dritten Ordens.« — Untersuchungen und Urteile... Ges. Aufsätze [1912] 35). — Prip. prev.

FRANČIŠKANSKI MISIJONI

PAX ET BONUM

P. ADOLF:

Spomini iz misijonskega življenja.

Služba božja v ujetništvu na Malti.

Vsakdo, ki mu povem, da sem bil vojni ujetnik na Malti, vpraša najpoprej, če smo tam zelo stradali. Takoj na to pa vpraša, ali sem v ujetništvu mogel maševati.

Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti na kratko; treba je stvari pojasniti.

Takoj prvi dan, ko sva s tovarišem prišla na Malto, sva sporočila najino ujetništvo p. komisarju Svete dežele na Malti in sva ga prosila, da naj se potegne za naju pri angleški oblasti, da bova internirana, zaprta, v samostanu in ne z drugimi ujetniki skupaj v taborišču ali pa v trdnjavi.

Sveta dežela ima namreč po vsem svetu svoje komisarje, to je, svoje zastopnike. Komisar Svete dežele je vedno kak pater iz frančiškanskega reda. Ti komisarji zbirajo miloščino za svete kraje in obenem gredo misijonarjem Svete dežele na roko, kadar so ti v potrebah.

Že čez dva dni sva dobila odgovor od p. komisarja. Sporočil je nama, da je bil osebno pri guvernerju, angleškem kraljevem namestniku na Malti in da ima upanje, da bova v kratkem prišla v samostan. Nesreča pa je hotela, da je ta p. komisar, ki je bil ob svojem času tudi sam misijonar v Sveti deželi, nenadoma umrl. Od te strani ni bilo za naju nobene pomoči več pričakovati, ker Malta je ostala brez komisarja Svete dežele, dokler ni bilo zopet miru po vojni.

V tem času sva s tovarišem sporočila tudi na škofijstvo na Malti, da sta v trdnjavi Verdali dva ujeta misijonarja, oba mašnika, iz Egipta in da prosita, da bi bila internirana v samostanu ali pa v kaki drugi duhovski hiši.

Od škofijstva nisva dobila nobenega odgovora; toda tega ni bila kriva duhovska oblast, kakor bomo kmalu slišali.

V Verdali, kjer sva bila ujeta, se je prav kmalu pokazal duh raznih ver, ki so bile zastopane med nami.

Prvi so se oglasili mohamedani. Njih duhovnik, imenovan muezin, je začel klicati k molitvi petkrat na dan. Bil je prav prijazen in zelo zgovoren Arabec iz Zgornjega Egipta. Zaradi njegove velike zgovornosti so mu ujetniki dali ime Abù Kalâm Ketir, t. j. oče mnogih besedi, po naše Klepetulja.

Za mohamedanci je začel zbirati svoje vernike protestantovski misijonar g. Groß. Ta je pred vojno delil po Egiptu protestantovsko sv. pismo in obenem prodajal še druge knjige. Angleži so ga pograbili v Port Saidu in pripeljali na Malto.

Oglasili so se v kampu, taborišču, tudi framasoni, prostozidarji in so sklicali svoj shod.

Toda ujetništvo na Malti ni bil primeren kraj za misijon. Za protestantovskega misijonarja se nihče ni zmenil. Na kogarkoli svojih vernikov se je obrnil, povsodi je našel le gluha ušesa, za hrbtom pa so se mu posmehovali. Prostozidarji so bili zbrali enkrat nekaj svojih bratov, četudi jih je bilo prav veliko med nami, nato pa je bilo vseh njih shodov konec. Mohamedanski Abū Kalām Ketir je pač več mesecev z mogočnim glasom klical ime Alahovo, na zadnje pa je obupal nad svojimi verniki in je utihnil.

V tem času verskega zbujenja v ujetništvu, in sicer popoldne po obedu, ko so ujetniki po zgledu južnih ljudi počivali, se je pri meni, ki nisem počival, zglasil angleški vojak. Bil je Maltež in govoril je italijanski.

»Odkod pa prideta vidva s tovarišem?« me je vprašal.

»Iz Egipta,« sem mu odgovoril.

»Ali sta mašnika?«

»Prav gotovo, in sicer oba.«

»Če pa sta mašnika, zakaj pa ne mašujeta?« je vojak nadaljeval. »Glejte, protestantovski pastor razlaga sv. pismo, mohamedanski duhovnik kliče k molitvi, framasoni se zbirajo v shodih, le vidva nič ne storita za sv. vero. Zakaj vidva nimata službe božje?«

»Da midva nimava tukaj službe božje, je to pač najina stvar. Če pa že hočete vedeti, zakaj nimava tukaj sv. maše, moram povedati, da sva midva misijonarja za Egipet in ne za Malto, za najine ljudi in ne za angleške ujetnike. Kaj pa delajo protestantje, mohamedani in framasoni, to pač naju nič ne briga.«

Vprašal je še več stvari in se dolgo časa mudil pri meni. Jaz sem mu nejevoljno in prav na kratko odgovarjal, ker sem menil, da imam pred seboj preprostega, navadnega vojaka, ki iz radovednosti vprašuje po teh stvareh.

Ta vojak je več dni za vrstjo in vedno ob tem času hodil k meni. Govoril je vedno o službi božji in o sv. maši v Verdali.

»Kaj pa hoče ta oficir od Vas?« me je kmalu vprašal eden izmed ujetnikov.

»Ali je to oficir?« sem odgovoril znancu.

»Kaj pa da je oficir. To je képten (captain) Gatt, glava Verdale, našega taborišča,« mi je ujetnik odgovoril.

Zdaj se mi je posvetilo, zakaj Anglež hodi k meni. Za protestante, za mohamedane in za druge vere je bilo vsaj na videz v Verdali preskrbljeno, potrebno je bilo preskrbeti še za katoličane.

Da je kapitan Gatt zaradi katoliške službe božje hodil k meni, ga je k temu sililo tudi to, ker so ga ujetniki nadlegovali, da bi jih pustil ob nedeljah v cerkev. Ujetnikom ni bilo veliko za sv. mašo, pač pa so upali, da bodo na ta način vsaj enkrat na teden prišli v mesto in videli druge ljudi in ne samo moške ujetnike v Verdali. Mi smo namreč videli samo sonce podnevi in zvezde ponoči, kar je bilo pač malo za razvajene ljudi iz Egipta.

Par dni pred božičem l. 1914 sva bila s tovarišem nenadoma poklicana pred vrhovnega komandanta ujetnikov. Pri njem je bil zbran cel zbor raznih glav. Tu je bil komandant, potem kapitan Gatt, potem še eden ali celo dva oficirja in dva duhovnika, ki sta bila na videz kanonika.

»Vidva dajeta pohujšanje ujetnikom v Verdali,« je začel govoriti eden izmed duhovnih gospodov. »Vsi se pritožujejo čaz vaju. Oba sta mašnika in oba misijonarja, in vendar ne opravljata nobenega misijonskega opravila, ne mašujeta in ne pridigujeta.«

To je bila vsebina govora, ki ga je imel gospod na naju vpričo angleških oficirjev.

»Prosim gospod, povejte v čem in komu dajeva midva pohujšanje?« sem vprašal prav mirno gospoda.

»Vidva dajeta pohujšanje, ker ne pridigujeta in ne mašujeta, četudi je tukaj med ujetniki veliko katoličanov. Vidva bi lahko storila tukaj veliko dobrega, toda kot katoliška duhovnika ne storita prav ničesar. Ali ni to pohujšanje med katoličani in med drugoverci?«

»Slišite gospod,« sem odgovoril prav rezko, »do sedaj sem mislil, da imam pred seboj dva katoliška mašnika, kakor obleka kaže. Toda sedaj, ko slišim tako nespametno govorjenje, moram reči, da resno dvomim, da

Zavetišče za malčke.

bi imel pred seboj dva katoliška mašnika. Prosim, povejte torej, kdo sta vidva? S kom imam opraviti?«

»Jaz sem generalni vikar tukajšnjega nadškofa in ta gospod, ki je prišel z menoj, je kanonik škofijske cerkve. Kako pa morete reči, da sem govoril nespametno?« je rekel gospod prav pikro.

»Kdor je mašnik, mora pač vedeti, da je za sv. mašo treba cerkve, oltarja, keliha, hostije, vina, mašne obleke in še kaj drugega. Midva pa stanujeva v sobi skupaj s štirimi protestanti in dvema judoma. In v tej sobi naj mašujeva brez oltarja, brez keliha, brez hostije, brez vina. Ali ni torej tak človek brez pameti, ki pravi, da midva dajeva pohujšanje, ker ne mašujeva brez mašne knjige in brez mašne obleke! Pomislite vendar, kaj govorite! In še pravite, da ste Vi katoliški kanonik, škofov namestnik!«

»Zakaj pa se nista oglasila pri škofijstvu, ko sta semkaj prišla?« je gospod hitro vprašal, da bi bil skrnil svojo veliko zadrego.

Na to vprašanje g. kanonika sem se obrnil na kapitana Gatta, ki ga že poznamo.

»G. kapitan, ali ste slišali, kaj pravi g. kanonik? Dne 7. decembra sva midva pisala na škofijstvo, da sva v Verdali, g. škofov namestnik pa pravi: Zakaj nista pisala na g. škofa. Kam je torej šlo najino pismo?«

Poprej sta bila v zadregi gospoda kanonika, ki sta govorila, zakaj nisva maševala brez keliha in brez vina, zdaj je bil v zadregi kapitan Gatt, ker je vsa komisija videla, da g. škof ne more dati odgovora, če ga nihče ni vprašal, če pisma ni dobil, ker ga je bil komandant zadržal.

Da bi splošno zadrego pokrili, se je kapitan obrnil hitro na mene, rekoč:

»Vsega vama bomo preskrbeli, česar potrebujeta, dajta samo besedo, da bosta tukaj maševala.«

»Midva sva pripravljena tukaj maševati, kadarkoli želite, toda pustite naju v samostan. Midva sva katoliška misijonarja in ne vojaka, midva spadava v samostan in ne v kasarno. Tukaj pa ne bova maševala.«

Ker pri meni niso nič opravili, so se obrnili na mojega tovariša. Ta jim je kmalu obljubil, da jim bo maševal v Verdali. Nato so naju odpustili.

»Slišite,« sem rekel tovarišu domov grede, »zapomnite si, Vi boste šli zadnji iz ujetništva?«

»Zakaj naj bi šel jaz zadnji iz ujetništva?«

»Vi ste dali Angležem besedo, da jim boste maševali v ujetništvu. Angleži potrebujejo tukaj katoliškega duhovnika, in sicer, dokler bodo imeli tukaj katoliške ujetnike.«

»Jaz lahko neham maševati, kadarkoli hočem,« se odreže tovariš.

»Če mašujete ali pa ne, to je Angležem vseeno. Angležem je zadosti, da ste vpričo dveh kanonikov, škofovih zastopnikov dali besedo, da boste tukaj maševali. S tem je na videz preskrbljeno v verskih zadevah za katoliške vojne ujetnike na Malti. Več Anglež ne potrebuje.«

Še isti dan proti večeru so nama prinesli iz frančiškanskega samostana vse potrebne stvari za sv. mašo. In vendar drugi dan v Verdali ni bilo sv. maše, ker ni bilo nobenega primernege prostora za službo božjo.

Pač pa je bila sv. maša ob nedeljah kaj kmalu v sosednem taborišču, v Kampu sv. Klementa.

Kar je bilo premožnih Evropecev in oficirjev, so bili ujetniki v Verdali, drugi nepremožni ujetniki in priprosti ujeti vojaki — predvsem mornarji — pa so prebivali pod šotori na vojaškem vežbališču svetega Klementa. To taborišče je bilo v bližini Verdale, zunaj mestnega obzidja. Tu je bilo ujetnikov blizu tisoč mož in med njimi precejšnje število katoličanov, ki so tudi nadlegovali komandanta zaradi sv. maše.

Bilo je na dan pred novim letom 1. 1914, ko je prišel k nama v sobo kapitan Gatt. Rekel je prav na kratko mojemu tovarišu: »Vi ste dali besedo, da boste maševali ujetnikom. Jutri ob 9 bo prišel vojak po vaju in bo vaju spremil v Kamp sv. Klementa, kjer boste maševali.«

Povedala sva kapitanu, da potrebujeva moža, ki bo nama pomagal nesti potrebne stvari za sv. mašo. Za to službo sva imenovala g. Zajca, katerega mi že poznamo.

Dne 1. januarja 1915 je bila v Kampu sv. Klementa sv. maša, in sicer v veliki telovadnici. Kasneje je bila v tem prostoru vedno sv. maša ob nedeljah in nismo imeli prav nobene zapreke več.

V Verdali pa še dolgo časa ni bila urejena služba božja. Manjkalo je namreč primernege prostora v poslopju, še več pa dobre volje pri Angležih.

(Dalje prihodnjič.)

Meliapore.

Nekdaj zelo važno trgovsko središče Meliapore šteje danes le 18.000 duš. Po večini so to hindu visokega razreda, zlasti bramini. V mestu je tudi nekaj indijcev, ki govorijo tamulski jezik, in precejšnje število muslimanov. Evropecev je 1600.

Z verskega stališča so prebivalci v pretežni večini bramani, katoličanov je tri do štiri tisoč. V mestu je osem župnij z lepimi kapelami. Sredi med njimi kraljuje stolnica, ki je najkrasnejša cerkev v vsej Indiji, znamenita zlasti zaradi tega, ker je v njej pokopan sv. apostol Tomaž.

Ustno izročilo pripoveduje celo, da je sv. Tomaž sam ustanovil to katedralo.

Veliki so bili boji, ki so jih morali prestati kristjani tekom stoletij — a vztrajali so vendarle.

Gojenke visoke kaste.

Leta 1454 je obiskal Meliapore sv. Frančišek Ksaverij; z ladje je blagoslovil mesto in dejal je nato svojemu tovarišu Janezu iz Eyre:

»Nikdar še nisem našel dežele s tako dobrim ljudstvom in ne mesta, ki bi tako zvesto služilo svojemu Bogu.«

Frančiškanke misijonarke Marijine so prišle v Meliapore l. 1888. Postavile so si lep in zelo obširen zavod, v katerem živi nad 60 redovnic. Na levi strani se dviga angleško-indijska sirotišnica, takoj zraven pa šola sv. Rafaela s krasnim vrtom. Na nasprotni strani stoji angleška šola. Sredi teh poslopij pa kraljuje prekrasna cerkev z mogočno kupolo, zgrajena l. 1635. Dominikani so jo zgradili in jo posvetili Kraljici presv. rožnega venca. Za cerkvijo je še zavetišče stark in malčkov, delavnica in indijska sirotišnica sv. Družine, dalje kolegij presv. Srca, sezidan leta 1928, in ambulatorij.

Vsa ta mogočna skupina poslopij je obdana od senčnatih kokosovih dreves in tamarind.

Seveda l. 1888, ko je prišlo sem šest frančiškank, da ustanove novo postojanko, ni bilo tako: stalo je na tem mestu poleg cerkve le majhno poslopje. Redovnice so se vsa leta borile z uboštvom, pa Bog je bil ž njimi in njihovo delo ni bilo brezuspešno. Sestre so pač hčerke siromaka Frančiška in uboštvu jim je rosilo čudovit blagoslov. Poslopje je vstajalo za poslopjem in redovnice so sprejemale v zavode vedno večje število zapuščenih sirot in najbednejših bolnikov.

I rovincijalna predstojnica M. Marija od sv. Mihaela je dobro razumela, da njih apostolsko delo ne bo rodilo povoljnih sadov, če redovnice ne bodo pridobile zase visokih kast. Plemenite deklice so bile vsled starodavnih tradicij obsojene k nevednosti in brezdelju. Neobhodno je bilo torej potrebno ustanoviti šolo, ki bi upoštevala njih miselnost in jim dala obenem prepotrebno izobrazbo. Redovnice so ustanovile šolo sv. Rafaela;

Mali orkester šole sv. Rafaela.

začele so z desetimi učenkami. Število učenk je bliskovito rastlo. Starši so strme občudovali napredek svojih hčera v vsakem oziru.

Kakšno zanimanje vlada za šolo, je pač najlepši dokaz ta, da se je število učenk do lanskega julija dvignilo na 350.

Čeprav so učenke po večini bramine, vendar imamo tudi učenke, ki so izven kaste.

Pouk se prične šele ob 10 dopoldne. Deklice sicer vstanejo zelo zgodaj, da se učijo, toda hišna etiketa zahteva zelo strog red. Po dolgih molitvah bogovom na čast, se gredo kopat. Po toaleti je ob devetih kosilo.

Ob tričetrt na deset postane pred šolo zelo živahno. Učenke stopajo iz vozov cestne železnice, iz krasnih hišnih avtomobilov in iz najrazličnejših tipičnih braminskih vozil.

Deklice so zelo inteligentne in kažejo veliko zanimanja za vse — tudi za našo sveto vero. Redovnice jim seveda med odmorom z veseljem odgovarjajo na vprašanja in jih tako na prav neprisiljen način seznanjajo s krščanstvom.

Po načrtu.

Življenje s svojimi mnogimi težkočami zahteva torej predvsem, da se varujemo izgub, da ekonomsko, s pridom uporabljamo čas, silo in snov (imovino). Kakor se domače, malo gospodarstvo od narodnega v marsičem bistveno razlikuje, v enem pogledu si je pa le oboje enako: vsako mora potekati po svojem celotnem načrtu, drugače ne more biti popolno niti eno niti drugo.

Prav posebno pa se mora vsako gospodarstvo držati načrta, kadar mu primanjkuje sredstev, kadar se v njem pojavljajo izgube, ali kadar gospodarske in življenjske naloge v njem človeka preobremenjujejo, stiskajo.

Takrat je trdno treba imeti v obeh načrt, vanj urejati vse gospodarstvo in si koncem tedna, meseca, leta, strogo izprašati vest, da preurediš, kar se ni krilo.

Braminska deklica z gazelo.

Razen načrta samega je važna tudi oprema, kajti opremi se tudi mnogo prilagoduje skupno bivanje v družini.

Gospodarski načrt in načrt opreme naj takoj odkraja, ko družina nastaja, upošteva tudi morebitno rast družine. Gospodarski načrt v družini še ni dober, če se dohodki samo krijejo z izdatki, izkazovati mora tudi prihranke, pa naj bi bili še tako majhni. Saj se izdatki naglo dvignejo, kadar je treba vzgajati in vzrejati otroke in se je težje živiti v vse to nenadno, nepripravljen. Če pa bi morda otrok ne bilo, pa prihranki vedno še pridejo prav na starost ali za zaželeno zboljšanje. Zelo zelo važno je tudi, da se novo gospodinjstvo zunanje in notranje uredi tako, da ga ni treba postavljati vsega na glavo, kadar se pojavi v njem otrok ali otroci, kajti takrat postane gospodinjstvo že samo po sebi težje, zahteva vedno še mnogo premisleka, tudi če se je že pripravljalo na to. Kakšna težava šele, če je bilo povsem nepripravljeno! Takrat zlasti mater vsestranske naloge itak tako rekoč kar preoblegajo.

Tako se n. pr. mora z otroki vedno gibati gospodinjski načrt. Čim bolj v družini raste število otrok, tem više se v načrtu pomikajo izdatki za prehrano, tem bolj se krčijo drugi izdatki, n. pr. osebni izdatki, izdatki za družabnost, za razvedrilo, za izobrazbo, za oddih itd. Gospodinjstva, ki

štejejo veliko otrok, so prisiljene, da skrčijo vse osebne izdatke in izdatke za obleko posameznika, da morejo kriti prehrano. Višina dohodkov sama tedaj še nikakor ne izkazuje socialnega položaja družine. Šele skupno s številom glav v družini podaja pravilno podobo o tvorni življenjski višini tiste družine, o razdelitvi in o resničnem socialnem položaju v njej.

Oglejmo si to ob nekaterih statističnih izvidih. V Nemčiji sestavlja n. pr. take gospodarsko statistične izvide že več let državni gospodarsko statistični urad. Tak izvid iz leta 1927-28. (objavljen v 20. štef. IX. letnika časopisa »Gospodarstvo in statistika«) navaja sledeče:

Družina sestoji iz 4 oseb (oče, mati, dva otroka).

Dohodki: tedenskih 35 RM (= 700 Din).

Izdatki tedenski:

Prehrana	48 %	336.— Din
stanarina	11.9%	83.40 „
vzdrževanje stanovanja	3.1%	21.60 „
kurjava in razsvetljava	4.3%	30.20 „
obleka in perilo	10.4%	72.80 „
zdravstvo in telesna nega	1.3%	9.— „
zavarovalnine, članarine, davki, dajatve	12.9%	90.40 „
izobrazba, razvedrilo, oddih	3 %	21.— „
razno (darila, prihranki)	4 %	28.— „
potnina	1.1%	7.60 „
	<u>100 %</u>	<u>700.— Din</u>

Drugi izvid tudi iz družine štirih oseb z mesečnimi dohodki 133.50 RM (= 2670 Din), kar znaša po odbitih davkih in prispevkih približno iste prejemke kakor prvi, razvije tudi procentualno približno isto podobo v izdatkih.

Tudi v Avstriji so se pred vojno že zbirali taki gospodarsko-statistični podatki. Plače so tam za spoznanje nižje, zato pa je tudi življenje, posebno zaradi nižje stanarine (varstvo najemnikov), ceneje. Pri isti dejanski višini dohodkov more porabiti delavec v Avstriji okrog 10% več za prehrano kakor njegov tovariš v Nemčiji.

Tudi pri nas so sestavile gospodinje v borbi zoper draginjo povprečni proračun. Nanaša pa se na 6 oseb (4 otroci), pa je, dasi je mnogo, mnogo še vse bridkejših proračunov v naših časih, še dosti bridkejši kakor so bili prejšnji.

Tedaj: Oče, mati in 4 otroci.

Mesečni dohodki znašajo 2000 Din.

Izdatki, prav tako mesečni:

Prehrana	36%	720 Din
Stanarina	35%	700 „
Vzdrževanje stanovanja	2%	40 „
Kurjava	5%	100 „
Razsvetljava	1%	20 „
Obleka in čevlji	5%	100 „
Šola	3%	60 „
Ostalo (potnine, dajatve, zavarovalnine, razvedrilo, prihranki?)	13%	260 „
	<u>100%</u>	<u>2000 Din</u>

Pri tem proračunu in pri tem številu oseb pride za prehrano na osebo dnevno povprečno 4 Din; po 1 Din za zajtek in za večerjo, 2 Din za kosilo. Odločno previsoka je v njem stanarina. Ta postavka je pri nas mnogo hujša kakor bi ji bilo primerno.

Ko si delaš gospodarski načrt, pomni dobro, da bo pravilen le tedaj, če se dohodki v načrtu krijejo z resničnimi dohodki v tvojem gospodarstvu in če se krije tudi število glav, na katere moraš porazdeliti dohodke oziroma izdatke. Pomni tudi še, da v različnih okolnostih temelje tudi še različne potrebe. Mož, ki težko dela, potrebuje krepkejšo hrano, bolehen človek, žena v izjemnem stanju izjemne skrbi. Nikoli zato ne more biti eno gospodinjstvo docela enako drugemu, vedno je natančno treba pregledati sestavljeni načrt, narejeni proračun posebno koncem meseca, tedna, leta, si strogo pregledati obisti, ugotoviti, kaj bodi drugič drugače, bolje.

Pri stalnih dohodkih se more seveda višina ene postavke večati na račun druge, druga nižati v dobro prednje. Bridko je to pri prepričilih dohodkih. Tudi prihranki, vsaj še tako majhni, bi v gospodinjstvu ne smeli manjkati. Seveda čestokrat, če tudi so, morajo poiti za nepredvidene potrebe.

Ves gospodarski načrt pa je izvedljiv zlasti še danes v času gospodarske stiske le ob največji pripravljenosti, ob blagi volji, voljni za veselo odpoved in ob veliki gospodarski izurjenosti in usposobljenosti.

V naših razmerah še ob vsem tem ni mogoče vsakega načrta s proračunom uravnovesiti (brezposelnost, premajhne plače družinskih očetov). Kljub vsemu pa je naša naloga in naša dolžnost, da vnašamo red v vsa gospodinjstva, vsak po vseh svojih močeh.

Gospodinja si bodi na jasnem, katera živila so najvrednejša, za sestavo tečnih in cenih jedil zares primerna. Tako bo zelo upoštevala iz rastlinskih vrst, n. pr. krompir, kruh, sočivje, zdrob itd., seznaniti se mora s tabelami o vrednosti živil.

Oziraje se na cenena jedila so se sestavili v Nemčiji jedilni načrti za prehrano družine treh oseb, očeta, matere in enega otroka pri tedenskih dohodkih 700 Din. Izbralo se je, da 3 do 4 osebe s temi dohodki dobro izhajajo s povprečno 48 Din za dnevno prehrano. Hkrati pa je postalo tudi jasno, da ti dohodki ne zadoščajo več za prehrano družine, ki šteje 5 ali 6 otrok. Družine, ki imajo veliko otrok, se morajo odrekati drugim važnim življenjskim potrebščinam, da se morejo prehraniti. Posledica so nezdrava stanovanja, slaba, nezadostna obleka in popolno črtanje vseh izdatkov duhovnega značaja. Take družine brez podpore ne morejo živeti higiensko neoporečno. Ali pa mora služiti tudi mati in otroci, da morejo živeti vsaj za silo. Moževa plača sama za družine, ki štejejo več kakor 4 ali 5 otrok, ne zadostuje.

Včasih si poizkušajo pomagati take družine z domačo obrtjo, z obdelovanjem zemlje, z vrtnarstvom. Če pa vsega tega ni, ostane le dvoje: socialna podpora ali materino delo za kruh izven doma. In ker družba ni urejena tako, da bi redno podpirala družine, katere imajo mnogo otrok, zato je pač celo žena, mati velike družine često pognana, da gre z doma za zaslužkom, dasi vprav tam, kjer je družina velika, potrebuje dom matere, da naj bi ga oskrbovala z večjo kot samo z navadno vsakdanjo silo človekovo.

Iz tega se razgalja tragično dejstvo, da zadošča možev zaslužek ob skrbnem gospodinjstvu pač za družino, če ostane majhna, da pa mora mati, že kot mati in gospodinja naravno težje obremenjena, sama služiti zraven, ker ima večje število otrok.

Kako težko nosijo žene-matere iz vseh slojev to nasilje, se nam razodene že iz tega, kako si volijo žene, ki imajo še majhne otroke, rajše vsako, tudi slabše plačano pomožno delo na domu kakor delo v tvornici. Tako nas privaja gospodarski načrt k nemu izmed najtežjih problemov v družini, k službi žene-matere izven doma.

P. Angelik:

Naši letošnji novomašniki.

P. Ildefonz Langerholz, rojen 25. maja 1909. v Stari Loki. Sveto mašo je opravil 9. julija 1933. v mariborski baziliki Matere Milosti. Govoril mu je njegov sorodnik in znan pisatelj preč. gospod župnik v Stranjah Janez Ev. Langerholz.

P. Kornelij Gorše, rojen 7. marca 1909. v Trstu. Dne 9. julija 1933. je v šiškenski samostanski cerkvi daroval novo sveto mašo. Bila je prva v jubilejnim Frančiškovem svetišču. Pridigoval mu je svetotrojiški župnik in gvardijan preč. P. Ernest Jenko.

P. Silvin Lenartič, rojen 31. januarja 1909. v Mariboru. Na dan Karmelske Gospe — 16. julija — 1933. je v svojem rojstnem mestu pri Materi Milosti prvokrat Gospoda daroval. Novomašniški govor je prevzel ljubljanski gvardijan preč. P. Gabriel Planinšek.

P. Janez Vianej Trinko, rojen 17. marca 1907. v Chicagi. Novomašniška slovesnost ga čaka v Ameriki, kamor kmalu odide delat za Kristusa in duše.

Vse štiri patre novomašnike je posvetil 2. julija 1933. prevzvišeni ljubljanski knez in škof dr. Gregorij Rožman.

Prečastitim sobratom — novomašnikom iskreno želimo vso prelepo ljubezen Velikega Duhovnika in Njegov najobilnejši blagoslov! P. R.

Spremembe v slovenski frančiškanski provinciiji.

Na definitorijalnem kongresu, ki se je vršil v dneh 10. in 11. julija t. l. v Ljubljani pod predsedstvom preč. provincijala Dr. P. Gvidona Ranta, so se izvršile sledeče spremembe: Ljubljana: P. Gabrijel Planinšek, magister klerikov in gvardijan; M. Nazaret: P. Kasijan Tarič, učitelj osnovne šole; Brežice: P. Akvin Ottavi in P. Jožef Aljančič; Maribor: Dr. P. Gracijan Heric, voditelj in vizitator III. reda ter gvardijan, P. Rupert Suhač, kaplan, Dr. P. Stanislav M. Aljančič, kaplan; Sv. Trojica v Slov. goricah: P. Ludovik Dovč, vikarij, P. Friderik Saller, katehet; Brezje: P. Emerik Landergott, magister bratov laikov in vikarij, P. Benvenut Winkler, kaplan in katehet v Mošnjah; Vič: P. Henrik Damiš, voditelj in vizitator III. reda, kaplan in katehet; Rocno: P. Adalbert Pirc, predstojnik.

Frančiškanski misijonar umorjen.

Tirolska frančiškanska provinciija žaluje za svojim misijonarjem. P. Otmar Stampfl, ki je od l. 1921 deloval v apostolski prefekturi Yungtschoufu, pokrajine Hunan, je bil od kitajskih roparjev umorjen.

Tako je treba delati!

Katoliški prebivalci mesta Caracas v Venecueli so pred kratkim protestirali pri ravnatelju radiopostaje, ker je isti predvajal poslušalcem bogokletne pesmi. Gospod Edgar Ancola se je nato, ne da bi ga kdo k

temu silil, pismeno obrnil na nadškofa mesta Caracas in ga oficijelno prosil oproščenja radi tega dogodka, obenem pa je dal zagotovilo, da se kaj takega ne bo nikdar več dogodilo.

Enakopravnost katoličanov v Severni Ameriki.

Po najnovjšem zakonu v državah New York in Illinois se pri podeljevanju državnih in javnih služb ne sme več povpraševati po veroizpovedi prisilcev. Ta zakon so povzročile pritožbe katoličanov, ki so bili do sedaj pri takih službah zelo zapostavljeni.

Cerkven pogreb le z dovoljenjem svetne oblasti.

Španija zvesto posnema ruske somišljenike v boju proti cerkvi in njenim privržencem. Cerkveni pogrebi se smejo vršiti le, če to dovoli svetna oblast in vsako tako dovoljenje mora še prej notar overoviti. Katoličani se ne plašijo žrtev. Dokaz temu je, da je bilo v glavnem španskem mestu Madridu, kjer je sedež vlade in vsega protiverskega gibanja, po uradni statistiki v enem mesecu 963 pogrebov, in od teh je bilo 951 pogrebov izvršenih po cerkvenih predpisih, kljub vsem sitnostim in stroškom, ki jih v takem slučaju dela vlada. Samo 12 jih ni bilo cerkveno pokopanih.

Porast domačih duhovnikov v Afriki.

V apostolskem vikariatu Urundi v Afriki, ki obstoja šele komaj 10 let, katoliška cerkev vidno napreduje. Pravkar so Beli očetje izročili prvo samostojno župnijo domačim črnim duhovnikom. Trije misijonarji, ki so na ta način postali prosti, ustanavljajo novo misijonsko postajo v bližini glavnega mesta Urunija v Kiteji. Kralj Urundija, ki se sam pripravlja na krst, je sam prevzel del stroškov za cerkev nove postaje. Kraljica in njen sin sta že krščena.

Katoliška cerkev v Mandžuriji.

Kljub neprestanim vojnam, kljub koleri, povodnji in roparskim četam,

misijonsko delo v Mandžuriji dobro napreduje. V Cicikarju je stolnica že skoraj dovršena. Na obrežju reke Nonni v zadnjih tednih cele množice prestopajo v katoliško cerkev. Nad 20 poganskih vasi v okrožju misijonskih postaj Fularki in Venguda hoče postati katoliških. V znamenje svoje trdne volje so prebivalci vaše pagode podrli, malike sežgali, postavili molivnice in katehistične šole in ob vhodu v vasi postavili križ.

Ali je to posnemanje sv. Elizabete?

Ko je šlo letos na Dunaju za podporno akcijo bednih in brezposelnih, tedaj je predsednica Elizabetnega društva, kakor poročajo časopisi, ginljivo prosila, naj se javnost vendar zavzame za to akcijo, s tem, da dne 18. februarja obilno obišče gledališče. To ginjenje bi se dalo najboljšje razložiti z besedami znanega pridigarja Albana Stolza: »Ni mogoče,« tako pravi on, »bolj brezsrčno, zanikrno in lahkomišljeno izvajati dobrodelnosti, kakor na ta način, da se prirejajo veselice, da bi se z njih izkupičkom podpirali ubogi... Celo tisti denar diši bolje, katerega je cesar Vespazijan dal pobirati kot davek od stranišč.«

Z ustanovitvijo Judovske države v Palestini ne bo nič.

Na sestanku sosveta Judovske agencije za Palestino, je dejal njen predsednik Davidgor Goldschmid ob priliki banketa na čast Nahouma Sokolova, predsednika svetovne sionistične organizacije, da je razvoj in upostava Palestine dejansko ustavljena. Denarno stališče judovske agencije je v zelo slabem položaju. Agencija ima zelo veliko dolgov v raznih finančnih podjetjih in celo njeni profesorji in uslužbenci še niso prejeli vseh svojih plač.

Smrt junaške sestre.

V Južni Afriki je lansko leto umrla junaška sestra Irena, katere misijonska gorečnost in požrtvovalnost je prišla tako rekoč v pregovor. V šestnajstih letih svojega misijonskega

življenja je nad 4000 otrokom in odraslim podelila sv. krst. Nobena pot ji ni bila predolga in nobeno vreme preslabo, če je šlo za bolnika, o katerem je vedela, da še ni krščen. Tudi svojo smrtno bolezen si je nakopala na takem trudapolnem potovanju zaradi krsta. V Tanganiki si še danes pripovedujejo sledečo ganljivo zgodnico:

Sestra Irena je pripravljala težko bolnega nosača na sv. krst. Vsa prestrašena neko jutro izve, da je bolnik ponoči umrl, in da so njegovo truplo s 50 drugimi mrličji odpeljali k morju, da bi si tako prihranili pogreb in pogrebne stroške. Pobožna sestra je bila prepričana, da ljubi Bog tega ubogega človeka, ki je tako zelo hrepenel po sv. krstu, gotovo ni pustil umreti brez tega zakramenta. Šla je zato na obalo in tamkaj v strašnem kupu mrličev našla svojega katehumena, ki je še vedno narahlo dihal. Z močnim zdravilom ga je spravila zopet k zavesti in tako je prejel sv. krst.

Mohamedanci v katoliških šolah.

V španskem Maroku zelo cvete katoliško šolstvo. V 35 ljudskih šolah, se tam vzgaja 2094 otrok krščanske, mohamedanske in židovske vere. 10 višjih in 4 strokovne šole imajo blizu 600 učencev. Pozornost vzbuja veliko število mohamedancev na šolah, ki jih vodijo frančiškani. Med 883 učenci v mestu Tangerju je 348 mohamedancev.

Ali bo Anglija postala katoliška.

Velikansko začudenje je v Angliji odlični anglikanski duhovniki z ozirom na bodočo stoletnico Oksfordskega gibanja. Manifest je bil poslan povzročil manifest, katerega so izdali vsem anglikanskim škofom in duhovnikom in je dobil že nešteto priznanj. Med drugim pravi manifest:

»1. Mi priznavamo katoliški nauk o učlovečenju Sinu božjega.

2. Mi zametavamo vse nauke o svetem pismu, ka oddaljujejo od bož-

tega navdihnjenja in od njegove avtoritete ter izjavljamo, da ima samo katoliška cerkev pravico in poverjenje avtoritativno razlagati sv. pismo.

3. Mi proglašamo, da je samo katoliška vera od Boga razodeta in bistveno vera avtoritete.

4. Mi jo smatramo kot edino avtentično krščansko vero.

5. Mi trdimo, da sklicevanje angleške cerkve na zvezo s cerkvijo sv. Avgušтина in sv. Teodorja vsebuje v sebi edinost vere in bogočastja zgodovinske cerkve preteklosti.

6. Mi zahtevamo državno kontrolo cerkve v duhovnih vprašanjih... (tu sledi izčrpna izjava proti modernizmu).

7. Mi proglašamo kot resničen in bistven cilj zopetno združenje z apostolsko stolico v Rimu... Bivanje angleške cerkve kot občestva, ki je ločeno od ostale rimskokatoliške cerkve je znosno le tedaj, če se to smatra kot začasno zlo, ki ima izginiti, če se bo Bogu dopadlo, da nam zopet odkaže naš normalni prostor med našimi brati. Mi trdimo, da je zopetno združenje z Rimom logičen in najvišji cilj in naravnost spopolnjenje gibanja, katerega stoletnica bo obhajana.

Zelo zanimivo je, da svetovni tisk o tej izjavi popolnoma molči. Tudi molk govori.

Kajnovi sinovi na delu.

Župnik Khang iz Trang-Dhina, misijonske postaje v Tonkingu se je pri napadu najhujših sovražnikov krščanstva s svojimi župljani zaprl v cerkev. Potem ko je dal svojim župljanom sv. odvezo in jih pomiril, se je skrivil v nekem skrivališču v podstrešju cerkve, ker so pač predvsem njega iskali. Ko ga kljub nagorečnejšemu iskanju niso mogli najti, so kristjanom izjavili, da jih bodo vse poklali, če ne najdejo župnika. Da bi rešil življenje svojih kristjanov, je župnik takoj stopil doli, se dal spoznati, ter padel preboden od 20 sulic mrtev na tla. Njegovo truplo so sežgali, prav tako tudi cerkev, župnišče in vsa misijonska poslopja.

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 60 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali pa na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Ali je vseeno, če plačujem za nazaj ali za naprej?

Nekateri to mislijo, pa ni res. Kdor plačuje za nazaj, dobi s tem pravico do višje pokojnine, kedar po splošnih pogojih dobi pravico do pokojnine. Kdor plača za naprej, ta dela to s tem namenom, da bi v slučaju kake bolezni ne bil v skrbeh, kako bi mogel plačevati, drugi zopet zato, ker se boje, da bi morda prišli nanje kaki izvanredni stroški, kakor n. pr. popravljanje zob, vezanje birme itd., ter ne marajo, da bi tudi v takem slučaju bili kaj v zaostanku s svojimi vplačili. Mi se držimo načela, da vsak znesek kateregakoli kdo vplača, pa najsi plača osebno ali po poštni nakaznici ali položnici, vpišemo tako, kakor da bi hotela dotična oseba plačati za naprej. Kdor hoče, da se mu vplačani znesek vpiše za nazaj, mora to posebej pripomniti, bodisi ustmeno ali pismeno. Samo po sebi razumljivo seveda lahko vsakdo tisti denar, katerega je plačeval za naprej, določi za plačilo za nazaj, treba le, da zavarovalni odsek o tem obvesti, in stvar bo urejena.

2. Ali dobim posebno polico, če plačam za pet let nazaj?

Ne, polico dobi vsakdo, kdorkoli se zavaruje pri zavarovalnem odseku. Polica ima namen dokazati, da je njen lastnik res bil sprejet v zavarovalni odsek in obenem tudi povedati vsakemu, kakšne ugodnosti ima pričakovati od tega zavarovanja. Nikakor pa nima polica namena, da bi bilo na njej vpisano koliko je kdo vplačal ali ne, najsi že plačuje za naprej ali sproti ali za nazaj. Za vsako vplačilo itak sleherni zavarovanec dobi svoje potrdilo. Če plača osebno, dobi potrdilni listek, če plača po

poštni položnici ali nakaznici, dobi odrezek položnice oziroma nakaznice, ki velja za vsakega kot potrdilo plačanega zneska. Pa tudi, če bi se komu po nesreči izgubil kak potrdilni listek ali odrezek, ki ga je dobil na pošti, je lahko tozadevno čisto brez skrbi. Vsak znesek, katerega kdo vplača, bodisi osebno, bodisi po poštni položnici ali nakaznici, se pri nas še dvakrat vpiše, najprej v blagajniški dnevnik, iz katerega je točno razvidno, koliko denarja je dan za dnevom došlo, in potem se vpiše še v posebno kartoteko, v kateri je za vsakega posameznega zavarovanca točno zabeleženo, koliko je plačal, kdaj je plačal in kako je plačal, bodisi osebno ali po pošti. Prav tako se tudi za vsakega posebej zapiše, če je plačal za nazaj in koliko je plačal. Vse to bi bilo nemogoče napisati na kakšno polico. Nikomur se pač ni treba bati, da bi se tu mogla izvršiti kaka pomota, ker enako točno kakor damo vsakemu za vsak najmanjši znesek potrdilo, enako točno tudi vsak najmanjši znesek vpišemo v blagajniški dnevnik in kartoteko.

3. Toliko mi že bodo dali na stara leta, da bom živel, magari četudi živim v ubožnici.

Tako se izgovarjajo večkrat tisti in tiste, katerim se v mladih letih škoda zdi denarja, da bi skrbeli za leta starosti in onemoglosti. Res je, do smrti živi vsak, toda vprašanje je, kako? Niso pa resnične besede, češ toliko mi že bodo dali na stara leta, da bom živel. Kajti le prerado se zgodi, da se na stara leta takim godi, kakor se je godilo nekemu delavcu v nekem slovenskem kraju, o katerem smo brali v časopisih. Takole je bilo pisano v »Delavski pravici« z dne 16. marca 1933:

Prejšnji teden je nenadoma umrl neki berač. Ne ve se, v katero občino je spadal. Umrl je radi oslabitve... Bil je okrog 70 let star. Ker je prišel od drugod, so se ga hoteli na lep način iznebiti. Naložili so ga na voz in odpeljali v sosedno občino, ker ga tam niso sprejeli, so ga seveda morali odpeljati nazaj in to v hudem mrazu. Ker se ga je vse branilo, ga je rešil Bog ter ga vzel k sebi. Naj mu bo tam dobro, ker mu je bilo na svetu tako hudo.«

Slični primeri nam dokazujejo, kako neresničen je gori omenjeni stavek, toliko mi bodo že dali na stara leta, da bom živel. Lahko bi onemoglega starčka vzel eden od premožnejših v zasilno oskrbo vsaj zadnje dni njegovega življenja, toda ne. Niti občina ga noče in ga pošlje na vozu v breme drugih. Tam je prav isto in peljejo ga zopet nazaj, dokler ga Bog končno ni rešil trpljenja. Isto se lahko pripeti marsikateremu, ki mu danes kaj takega niti ne pride na um. Tudi tebi, ki to bereš. Taki zgledi, vzeti prav iz življenja samega, jasno kažejo, da mora tisti, ki je pameten, že tedaj, ko je še zdrav in mlad, misliti na to, da pridejo tudi zanj leta starosti in onemoglosti. Le zelo redko so sejani tisti, ki si v današnjih časih morejo prihraniti toliko, da bi lahko brez skrbi in strahu gledali v bodočnost. Zato se vsak pameten človek dandanes zavaruje za starost in onemoglost, da tako sam skrbi za druge in drugi skrbe zanj.

Človek se išče in občuduje v vsem, kar ga od drugih razločuje in ga v njegovih lastnih očeh dela večjega: v prednostih telesa, duha, rojstva, usode, celo milosti, ko kar zlorabi darove Stvarnika in Odrešenika. O, kako strahoten je ta nered in kako moramo trepetati, če bi nam bilo v sebi odkriti čuvstvo nečimerne všečnosti ali sebe više ceniti kakor koga od svojih bratov.

(Lamennais.)

Kronika III. reda.

ČEŠNJICE, okr. Kamnik; ust. 1908; voditelj: Perko Pavel, župnik; odbor: Kancilija Marija, Zalogar Marija, Molenšek Ana; število članov: moških 1, ženskih 4; naročnikov Cvetja: 2, Lučke: 5; okoliš skupščine: 425 duš.

DOB, okr. Kamnik; ust. 24. 3. 1887; voditelj: Bešter Ivan, župnik; odbor: Gostič Nežika, Gostič Katarina, Jesihar Ana; število članov: moških 3, ženskih 88; v novicijatu 6; naročnikov Cvetja: 41; delujoči odseki: misijonski, evharistični, socialni; okoliš skupščine: 2530 duš.

ZGORNJI TUHINJ, okr. Kamnik; ust. 15. 8. 1908; voditelj: Burnik Janez, župnik; odbor: Poljanšek Martin, Hribar Jera, Virjent Katarina, Slapnik Ana, Berlic Ivana; število članov: moških 3, ženskih 56, v novicijatu 1; naročnikov Cvetja: 17; okoliš skupščine: 927 duš.

MOTNIK, okr. Kamnik; ust. 17. 6. 1913; voditelj: Majdič Franc, župnik; odbor: Hribovšek Antonija, Pungartnik Jožefa, Grabnar Marija; število članov: moških 2, ženskih 20; naročnikov Cvetja: 12; okoliš skupščine: 565 duš.

SV. GREGOR, okr. Nova Štifta; ust. 1888; voditelj: Krumpetar Frančišek, župnik; odbor: Oblak Marija, Perovšek Marjeta, Ogrinec Ivana, Oblak Frančiška; število članov: moških 2, ženskih 68, v novicijatu 2; naročnikov Cvetja: 11, Lučke: 1; delujoči odseki: evharistični, tiskovni, za olupšavo cerkve; okoliš skupščine: 885 duš.

NOVA ŠTIFTA, okr. istotam; ust. 24. 1. 1915; voditelj: P. Kuntelj Vincencij, O. F. M.; odbor: Kos Janez, Lovšin Marija, Gačnik Marija, Lesar Marija, Lovšin Marjeta, Stare Pavlina, Šega Marija, Lovšin Marija, Bartol Uršula; število članov: moških 10, ženskih 124; v novicijatu 1; naročnikov Cvetja: 14; okoliš skupščine: 3300 duš.

VELIKE POLJANE, okr. Nova Štifta; ust. 19. 3. 1930; voditelj: Noč Ivan, župnik; odbor: Prijatelj Franc, Novak Ivana, Peterlin Marija, Prijatelj Frančiška; število članov: moških 5, ženskih 25; naročnikov Cvetja: 12, Lučke: 21; delujoča odseka: dobrodelni in misijonski; okoliš skupščine: 378 duš.

»BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU.« Solčava: Havdej Frančiška, Prodnik Ana, Bobnik Marija. — Sveti Martin ob Paki: Plešnik Mihael, Trap Jurij, Ajdič Alojzija, Kolenc Marija, Šuper Marija. — Nova Štifta: Žagar Marija, Lovšin Marija, Arko Ivana, Arko Neža, Čampa Neža, Mikolič Elizabeta, Žlingra Agata, Pucelj Ana, Stupica Helena, Mihelič Marija, Čampa Ana, Košir Marija, Gornik Marija, Arko Marija, Košir Marija, Mihelič Karel, Stare Simon, Čampa Marija, Levstek Pavlina, Petrič Ana, Trhlan Ana, Košorok Ivana, Lovšin Frančiška, Pintar Anton, Vesel Marija, Košir Jožef, Pogorel Frančiška, Čampa Ana, Pintar Frančiška, Hočevnar Frančiška, Levec Marija, Petek Neža, Lesar Marija, Žlindra Simon, Mihelič Terezija, Lovšin Neža, Oražem Frančiška, Gornik Rozalija, Klavs Barbara, Gorše Marjeta, Mihič Marija, Šilc Anton, Francelj Frančiška, Andolšek Ivana, Samsa Neža, Oberstar Neža. »ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI.« (Raz 14, 13.)

Nove knjige.

Undset Sigrid — Prezelj Josip: *Kristina, Lavransova hči* (I. del). Ljubljana 1933. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 70, vez. Din 80. — Snov romana je zajeta iz 14. stoletja, a ideja tega velikega epa bi se prav lahko razvijala tudi danes ali kdarkoli, zato je njegov pomen in vrednost nadčasoven. V tej prvi knjigi nam opisuje pisateljica mlada leta Kristine, hčerke veleglednega posestnika in poštenjaka Lavransa. Zaplete se v grešno ljubezen z veterinjakom Erlendom in se končno z njim vendarle poroči. Nadaljevanje nas bo pa vodilo skozi njeno nadaljnje življenje, polno bridkosti, razočaranj in porazov, dokler se končno v njej ne prebude slutnje nadzemskega sveta — vera, ki jo vso prešine. Ves roman je pretresljiva zgodba človeške usode od rojstva do groba, pričarana pred nas z vso epično silo resnične in velike umetnice, zato smo prepričani, da bo seglo občinstvo po njej z največjim užitkom.

Elster Kristijan — Klemenčič Ivanka: *Sodnikova hiša ob fjordu*. Ljubljana 1933. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 35, vez. Din 45. — Roman, ki ga bosta z največjim užitkom brala izobraženec in preprost človek. Kakor veje iz večine skandinavske literature neko zdravje, vedrost in življenjska sila, tako je tudi to delo modernega severnega umetnika pravi vrelec zdrave vedrosti, ki jo pri drugih modernih pisateljih, tudi naših domačih, tako zelo pogrešamo. In ravno v današnji dobi moramo to lepo knjigo še prav posebno pozdraviti, kajti nudi nam trdno in odločno priznanje rodbine, ki se začenja ponekod žal tako nevarno majati. Prebral naj bi knjigo prav vsak, kajti prepričani smo, da jo bo vzel potem rad še drugič in tretjič v roke.

Mauriac François — Dr. Bajec Tone: *Kačja zalega*. Ljubljana 1933. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena kart. Din 45, vez. Din 55. — Roman opisuje 68 letnega starca, ki so ga skopost, mržnja do ljudi in maščevalnost opletle in zadrignile kakor strupene kače v navidezno nerazrešljiv voz. Sovraži svojo ženo Izo, svoje otroke in vnuke ter preudarja, kako bi jih pripravil ob bogato dediščino, toda njegova volja slabi vedno bolj in nekega jutra najdejo mrtvega nad njegovim dnevnikom. V tem zrelem in umetniškem res dognanem delu pisatelj globoko razpravlja o skopuštvu, ki mu je pred vsem moralna zadeva in ne toliko gmotna. Prepričani smo, da bo po vsem svojstvena, strogo sodobna Mauriacova umetnost našla tudi pri nas mnogo iskrenih ljubiteljev.

Prus Boleslav — Koblar France: *Faraon I., II. in III. del*. Ljubljana 1933. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena I. delu je broš. Din 45, vez. Din 55; II. delu broš. Din 55, vez. Din 65, in III. delu broš. Din 45, vez. Din 55. — To največje in najznamenitejše delo poljskega pisatelja Prusa lahko upravičeno prištevamo k najznamenitejšim delom svetovnega slovstva sploh. Roman nas vodi v 11. stoletje pred Kristusovim rojstvom v Egipt, v dobo, ki nam morda najnazornejše kaže vse vrline in vse hibe mogočnega staroveškega Egipta. Mirno lahko trdimo, da nam nobena zgodovina ne nudi tako globokega vpogleda v ta prezanimivi čas in kraj človeške zgodovine, kot ta roman, zato ga bo sprejelo naše občinstvo nedvomno z največjo pozornostjo in hvaležnostjo.

V molitev se priporoča.

Članice Armade sv. Križa: Lampič Marija in Juvan Marija.